

D E C I Z I E

5 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „JLC”,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Societatea pe Acțiuni „JLC” împotriva Societății pe Acțiuni „Apă-Canal
Chișinău” cu privire la anularea actelor administrative,
împotriva deciziei din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, a fost
casată hotărârea din 18 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost
emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată
depusă de Societatea pe Acțiuni „JLC”,

c o n s t a t ă:

La 25 septembrie 2017, SA „JLC” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva SA „Apă-Canal Chișinău” cu privire la anularea actelor administrative.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a invocat că la 10
iulie 2017 prin scrisoarea nr. 1200/9739 a fost informat că în cadrul ședinței
Consiliului SA „Apă-Canal Chișinău” din 12 iunie 2017, au fost aprobate decizii,
cu referire la agenții economici, de la care, pe parcursul anului 2017 nu s-au
preluat probe de apă uzată și calculele vor fi efectuate conform coeficientului
aplicat anterior până la prelevarea probelor noi.

A menționat că pentru agenții economici de la care s-au preluat probe pe
parcursul anului 2017 se vor aplica până la sfârșitul anului curent următorii
coeficienți: coeficientul efectiv K10, coeficientul ce urmează a fi aplicat până la
finele anului 2017 K=5.

Societatea a relatat că prin scrisoarea SA „Apă - Canal Chișinău”
nr.1200/9739 din 10 iulie 2017 în partea ce ține de deciziile aprobate de Consiliul
SA „Apă - Canal Chișinău”, nu dispune de alte mijloace de informare.

SA „JLC” a evidențiat că deciziile nominalizate nu au fost făcute publice, accesul la acestea este închis, ele nefiind plasate pe pagina oficială web a societății pârâte.

La 27 iulie 2017 s-a adresat SA „Apă-Canal Chișinău” cu cerere prealabilă nr.295, prin care a solicitat prezentarea textului integral al deciziei Consiliului SA „Apă-Canal Chișinău” din 12 iunie 2017, însă aceasta a rămas fără răspuns.

Astfel, având în vedere că nu a fost prezentat pentru cunoaștință textul deciziei Consiliului SA „Apă-Canal Chișinău”, se va limita la formularea contestării deciziei, în partea în care a fost informată despre aceasta prin scrisoarea SA Apă - Canal Chișinău nr.1200/9739 din 10 iulie 2017.

SRL „JLC” a considerat că deciziile societății pârâte, au fost aprobate cu încălcarea normelor legale, mai mult, sunt discriminatorii și anticoncurențiale, temei pentru care deciziile și documentele subsecvente emise în baza lor urmează a fi anulate.

Astfel, cu încălcarea prevederilor Legii nr.303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, care reglementează raporturile operator-consumator în exclusivitate în bază de contract, furnizorul de servicii nu a semnat un nou contract cu SA „JLC”, dar a decis în mod unilateral să majoreze de zeci de ori plata pentru preepurarea apelor uzate, cu înaintarea facturilor fiscale spre achitare.

Ulterior, reclamanta nefiind de acord cu tarifele stabilite de SA Apă-Canal Chișinău a refuzat să accepte facturile fiscale, pentru serviciile de preepurare a apei, la calcularea cărora au fost puse rezultate denaturate, considerând facturile fiscale ca acte subsecvente deciziilor contestate.

Având la bază conținutul scrisorii SA „Apă - Canal Chișinău” nr.1200/9739 din 10 iulie 2017, Consiliul societății prin deciziile din 12 iunie 2017 a diferențiat agenții economici în două categorii, cei de la care s-au prelevat probe și cei de la care nu s-au prelevat probe.

Or, această divizare a SA „Apă-Canal Chișinău”, prin care se decide de la care agent economic se vor preleva probe și de la care nu, vine în contradicție cu Legea nr.303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, care stabilește relații exclusiv contractuale și Legea nr.121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității (art.1, 2, 3, 6 și 8), care expres califică acțiunile pârâtei ca discriminare directă.

Suplimentar a relatat că hotărârea respectivă este subiectivă, prin care unii agenți economici, lăsați „fără atenția” operatorului (de la care nu s-au prelevat probe) vor continua să beneficieze de serviciile operatorului în baza tarifelor vechi (incluse în contract), iar ceilalți agenți economici, defavorizați prin atenția sporită din partea operatorului vor fi nevoiți să achite serviciile după tarife majorate, calculul cărora este arbitrar art.12 și 30 ale Legii concurenței nr.183 din 11 iulie 2012, în sensul restrângerii, împiedicării și denaturării concurenței, acțiuni aplicate de SA „Apă - Canal Chișinău” în mod abuziv față de unii agenți economici care activează într-un anumit domeniu de activitate, în mod discriminatoriu și neconcurențial comparativ cu alți agenți economici din aceleași domenii, față de care aceste acțiuni nu s-au aplicat.

Mai mult, modul de calculare a coeficientului de poluare, indicat în decizia contestată este netransparent și ilegal, din motiv că cercetările de laborator conțin până la 26 de indicatori de poluare, nefiind clar care se iau drept temei pentru fiecare agent economic în parte, având în vedere și genul de activitate, iar coeficientul este calculat după indicatorul cel mai mare, neluându-se în considerație nocivitatea, agresivitatea acestuia asupra mediului și/sau procesului de preepurare și epurare. Deciziile contestate conțin aplicarea unor coeficienți, care nu au aprobată regulatorului, adică a Agenției Naționale de Reglementare în Energetică. Or, SA „Apă-Canal Chișinău” este o persoană juridică de drept privat, care exercită și utilizează domeniul public, fiind împuternicită prin lege să presteze un serviciu de interes public aceasta fiind asimilată autorităților publice.

La 27 iulie 2017, SA „JLC” s-a adresat SA „Apă-Canal Chișinău” cu cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea actului administrativ contestat.

Prin răspunsul SA „Apă-Canal Chișinău” nr.1200/12541 din 21 august 2017, recepționat la 24 august 2017, prin intermediul oficiului poștal, cererea a fost respinsă.

SA „JLC” a solicitat anularea deciziilor Consiliului SA „Apă - Canal Chișinău” din 12 iunie 2017 și documentelor subsecvente corespunzător, precum și obligarea pârâtului la respectarea clauzelor contractului nr.20-13/14426 din 23 iunie 2011, până la semnarea unui nou contract.

SA „JLC” în ședința de judecată din 11 mai 2018 a depus cererea de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat anularea pct.4 din procesul-verbal al Consiliului SA „Apă-Canal Chișinău” din 12 iunie 2017 (limitând astfel pretenția inițială doar la prevederile pct.4 și renunțând la cerința de anulare integrală a deciziei Consiliului SA Apă - Canal Chișinău din 12 iunie 2017).

A menționat că pt.1-3 din decizia Consiliului SA „Apă-Canal Chișinău” din 12 iunie 2017 nu lezează interesele SA „JLC”, corespunzător a renunțat la cerința de anulare a acestora, limitându-se doar la pct.4 din decizie, prin care se impune aplicarea unor coeficienți diferențiați de preepurare a apei.

Sintagma „documente subsecvente” utilizată în cererea inițială se referea la facturile fiscale eliberate de SA „Apă-Canal Chișinău” după 1 mai 2017.

Ținând cont de faptul că facturile fiscale sunt eliberate în baza raporturilor contractuale existente și doar indirect în temeiul deciziei contestate, cerința de anulare a acestora în prezenta cerere de concretizare este solicitată de a fi examinată odată cu cerința de obligare a pârâtului să respecte clauzele contractului nr.20-13/14426 din 23 iunie 2011 (f.d.101).

SA „JLC” prin cererea inițială și cererea de concretizare a cerințelor din 11 mai 2018, a solicitat anularea pct.4 din partea decisivă a procesului-verbal al Consiliului SA „Apă-Canal Chișinău” din 12 iunie 2017, obligarea SA „Apă-Canal Chișinău” să respecte clauzele contractului nr.20-13/14426 din 23 iunie 2011 până la semnarea unui nou contract și anularea facturilor fiscale emise de SA Apă-Canal Chișinău contrar contractului indicat seria AAB nr. 5812182 din 31 iulie 2017, seria AAB nr. 9100666 din 28 septembrie 2017, seria AAD 0245803 din 31 octombrie 2017, seria AAD 0252802 din 28 noiembrie 2017, seria AAD 5082476 din 29 decembrie 2017, seria AAD 5092015 din 31 ianuarie 2018, seria AAD

7283341 din 28 februarie 2018, seria AAD 9712923 din 30 martie 2018, seria AAE 1454275 din 30 aprilie 2018.

Prin hotărârea din 18 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani acțiunea depusă de SA „JLC” a fost admisă.

A fost anulat pct.4 din partea descriptivă a procesului-verbal al Consiliului SA „Apă-Canal Chișinău” din 12 iunie 2018 ca ilegal.

A fost obligată SA „Apă-Canal Chișinău” să respecte clauzele contractului nr.20-13/14426 din 23 iunie 2011 până la semnarea unui nou contract.

Au fost anulate facturile fiscale emise de către SA „Apă-Canal Chișinău” seria AAB nr. 5812182 din 31 iulie 2017, seria AAB nr. 9100666 din 28 septembrie 2017, seria AAD 0245803 din 31 octombrie 2017, seria AAD 0252802 din 28 noiembrie 2017, seria AAD 5082476 din 29 decembrie 2017, seria AAD 5092015 din 31 ianuarie 2018, seria AAD 7283341 din 28 februarie 2018, seria AAD 9712923 din 30 martie 2018 și seria AAE 1454275 din 30 aprilie 2018, ca fiind ilegale.

La 6 iunie 2018, SA „Apă-Canal Chișinău” a declarat apel împotriva hotărârii din 18 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin decizia din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de SA „Apă-Canal Chișinău”, a fost casată hotărârea din 18 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de SA „JLC”.

La 11 aprilie 2019, SA „JLC” a declarat recurs împotriva deciziei din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, deoarece a fost interpretată în mod eronat legea și a fost aplicată în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

SA „JLC” a reiterat motivele de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată.

Suplimentar a indicat că instanța de apel eronat a aplicat Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare, Regulamentul privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisari pentru localitățile urbane și rurale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 950/2013 și Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 950/2013.

Recurenta a remarcat că niciuna din actele normative, puse la bază de Curtea de Apel Chișinău, nu conțin norme care conduc la concluziile formulate de instanța de apel, fiind interpretată eronat legea.

În prezent, unicul act normativ care reglementează aplicarea tarifelor pentru serviciile de canalizare și epurare a apelor uzate este hotărârea ANRE nr. 741 din 18 decembrie 2014, prin care a fost aprobată Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate.

Astfel, tarifele pentru serviciile publice de canalizare și epurare a apelor uzate se determină de către operatori, pentru fiecare an de reglementare în conformitate

cu prezenta Metodologie, și se prezintă în termen de până la 1 martie a fiecărui an calendaristic pentru examinare și aprobare ANRE.

În temeiul acestei metodologii, la 19 mai 2017, ANRE a aprobat prin hotărârea nr. 203, tarifele pentru serviciile publice de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate, prestate de SA „Apă-Canal Chișinău”.

La acest capitol, este relevantă și hotărârea Consiliului Administrativ al Agenției pentru Protecția Concurenței nr. CCE-34-11/45 din 12 iulie 2012, prezentată de SA „Apă-Canal Chișinău”.

Mai mult, SA „Apă-Canal Chișinău” și-a argumentat poziția în baza art. 22 al Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare, care indică expres că se aplică tarife diferențiate, conform condițiilor contractului, iar conform contractului acest indice este de 0,7, un alt indice nu a fost stabilit de părți, iar unilateral acesta nu poate fi aplicat în lipsa aprobării din partea ANRE și nici nu se regăsește în Legea nr. 1540 din 25 februarie 1998.

Astfel, se deduce că Consiliul SA „Apă-Canal Chișinău” în cadrul ședinței din 12 iunie 2017 a depășit atribuțiile ce îi revin, stabilind ilegal și neîntemeiat anumiți coeficienți.

Totodată, scrisoarea nr. 1200/4418 din 27 martie 2017 nu conține elemente obligatorii stabilite de legislator nici ca conținut, nici ca formă pentru a constitui temei de reziliere a contractului nr. 20-13/14426 din 23 iunie 2011.

Recurenta a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin referința din 13 mai 2019, SA „Apă-Canal Chișinău” a solicitat respingerea recursului declarat de SA „JLC” și menținerea deciziei instanței de apel.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Examinând materialele dosarului, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral decizia instanței de apel și a menține hotărârea primei instanțe din următoarele considerente.

Conform art. 1 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ, în vigoare la data adresării și examinării prezentei acțiuni, contenciosul administrativ ca instituție juridică are drept scop contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept.

Conform dispozițiilor art. 16 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă, sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

Conform art. 26 alin. (1) lit. a) al Legii contenciosului administrativ, actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care: a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, iar conform prevederilor art. 25 alin. (1) lit. b) al Legii contenciosului administrativ, judecând acțiunea, instanța de contencios administrativ adoptă una din următoarele hotărâri de admitere a acțiunii și de anulare, în tot sau în parte, a actului administrativ.

Pe parcursul judecării cauzei s-a stabilit că, la 7 septembrie 2004 SA „Apă-Canal Chișinău” și SA „JLC” au încheiat contractul nr. 4-619-33 privind livrarea apei și recepționarea apelor uzate în canalizarea municipală, prin care operatorul SA „Apă-Canal Chișinău” s-a obligat să asigure livrarea apei la limita proprietății în conformitate cu GOST-ul în vigoare în volumul indicat de SA „JLC”. (f.d.33-36)

S-a constatat că potrivit contractului privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți din 6 iunie 201, SA „Apă-Canal Chișinău” s-a obligat să recepționeze și să epureze apele uzate deversate de la SA „JLC” în calitate de client, care la rândul său, s-a obligat să achite plata pentru evacuarea apelor uzate în sistemul municipal de canalizare în cazurile stipulate în contract. (f.d. 8-9)

Este cert și faptul că prin hotărârea nr. CCE-34-11/45 din 12 iulie 2012, Agenția Națională pentru Protecția Concurenței, a decis de a califica acțiunile SA „Apă-Canal Chișinău” manifestate prin impunerea semnării proiectului contractului de recepționare și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți și înaintarea plăților suplimentare pentru preepurarea apelor uzate ca încălcare a prevederilor art. 6 lit. a) al Legii nr. 113-XIV din 30 iunie 2000 cu privire la protecția concurenței. (f.d. 65-72)

La fel, s-a stabilit că prin scrisoarea nr. 1200/4418 din 27 martie 2017, SA „Apă-Canal Chișinău” a informat SA „JLC” că contractul privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți nr. 20-13/4426 din 23 iunie 2011 se reziliază, iar din 1 mai 2017, raporturile de recepționare și evacuare a apelor uzate vor fi reglementate suplimentar prin semnarea unui acord bilateral. (f.d. 31)

Totodată, se atestă potrivit scrisorii nr. 1200/7009 din 29 mai 2017, SA „Apă-Canal Chișinău” a informat SA „JLC” că potrivit rezultatelor probelor de ape uzate deversate în sistemul public de canalizare și prelevate la 16 mai 2017 din căminul de control al SA „JLC” s-a depistat o depășire a normativelor concentrațiilor

maxim admisibile (CMA) și se va aplica tariful diferențiat conform prevederilor art. 22 alin. (11) al Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind sistemul public de alimentare cu apă și canalizare, începând cu luna mai 2017, până la prelevarea următoarelor probe. (f.d. 44)

Ca urmare, prin procesul-verbal de prelevare a probelor de ape uzate din căminul de control nr. 3,4 din 7 iunie 2017, SA „Apă-Canal Chișinău” a efectuat controlul agentului economic SA „JLC” cu scopul de a determina indicii fizico-chimici din apele uzate și corespunderea calității lor normativelor concentrațiilor maxim admisibile. (f.d. 74)

Conform procesului-verbal nr.2 al ședinței Consiliului SA „Apă-Canal Chișinău” din 12 iunie 2017, s-a hotărât că pentru agenții economici, de la care, pe parcursul anului 2017 nu s-au preluat probe de apă uzată, calculele vor fi efectuate conform coeficientului aplicat anterior până la prelevarea probelor noi. Pentru agenții economici de la care s-au preluat probe pe parcursul anului 2017 se vor aplica până la sfârșitul anului curent următorii coeficienți: coeficientul efectiv K10, coeficientul ce urmează a fi aplicat până la finele anului 2017 K=5. (f.d. 42-43)

La 12 iunie 2017, SA „JLC” s-a adresat SA „Apă-Canal Chișinău” cu cerere prealabilă nr.239 din 12 iunie 2017, prin care a solicitat de la SA „Apă-Canal Chișinău” anularea facturii seria AAB nr. 3375820 din 31 mai 2017 și emiterea unei facturi pentru serviciile de preepurare a apei în care la calcularea costului să fie aplicat coeficientul la tarif de 0,7, acel coeficient care a fost anterior stabilit de părți. (f.d. 78)

Tot materialul probator al cauzei dovedește că potrivit scrisorii nr.1200/8072 din 20 iunie 2017, SA „Apă-Canal Chișinău” a informat SA „JLC” că conform rezultatelor probelor de ape uzate deversate în sistemul public de canalizare și prelevate la 7 iunie 2017 din căminul de control a SA „JLC”, s-a depistat o depășire a normativelor concentrațiilor maxim admisibile (CMA), proba nr.561. În cazul depășirii normativelor CMA, se va aplica tariful diferențiat conform prevederilor art.22 alin.(11) al Legii nr.303 din 13 decembrie 2013 privind sistemul public de alimentare cu apă și canalizare, începând cu luna mai 2017, până la prelevarea următoarelor probe. (f.d.45)

Probatoriul administrat în cauză, mai atestă că în baza contestației nr. 249 din 26 iunie 2017, SA „JLC” a informat SA „Apă-Canal Chișinău” că rezultatele prezentate de Centru de Investigații Ecologice nu sunt veridice și totodată, orice factură fiscală pentru servicii de preepurare a apei, la calcularea cărora vor fi puse la rezultate denaturare - nu vor fi acceptate de SA „JLC”. (f.d. 77)

De asemenea, se demonstrează prin factura fiscală seria AAB nr.4706198 din 30 iunie 2017 că a fost calculat coeficientul la tarif pentru aplicarea tarifului diferențiat pentru depășirea concentrațiilor maxime admise în apele uzate de SA „JLC”, ce constituie suma de 509 354,54 de lei. (f.d. 49)

Conform scrisorii prealabile nr.295 din 7 iulie 2017, SA „JLC” a solicitat de la SA „Apă-Canal Chișinău”, anularea de către emitent a facturilor emise după 1 mai 2017, emiterea unor noi facturi pentru serviciile de preepurare a apei în care la calcularea costului să fie aplicat coeficientul la tarif de 0,7, acel coeficient care a fost anterior stabilit de părți și reflectat în contract nr. 20-13/14426 din 23 iunie 2011 și prezentarea textului integral a deciziei Consiliului SA „Apă-Canal

Chișinău” din 12 iunie 2017, anularea deciziilor Consiliului SA „Apă-Canal Chișinău” din 12 iunie 2017, stabilirea în comun a unui orar de prelevare a probelor pe parcursul unei luni calendaristice, pentru calcularea gradului de poluare și stabilirea pentru viitor a unui coeficient mediu după crearea Metodologiei noi. Până la crearea Metodologiei noi să fie aplicate clauzele din contractul nr. 20-13/14426 din 23 iunie 2011. (f.d. 5)

Iar, potrivit scrisorii nr.1200/9739 din 10 iulie 2017, SA „Apă-Canal Chișinău” a informat SA „JLC” că contractul privind recepționarea apelor uzate cu concentrații majore de poluați în rețeaua publică de canalizare a fost reziliat începând cu 1 mai 2017, iar din 12 iunie 2017 s-a decis asupra majorării la tarif, în cazul depășirii normativelor concentrației maxime admisibile, fiind decis următoarele: pentru agenții economici, de la care, pe parcursul anului 2017 nu s-au preluat probe de apă uzată, calculele vor fi efectuate conform coeficientului aplicat anterior până la prelevarea probelor noi. Pentru agenții economici de la care s-au preluat probe pe parcursul anului 2017 se vor aplica până la sfârșitul anului curent următorii coeficienți: coeficientul efectiv K 10, coeficientul ce urmează a fi aplicat până la finele anului 2017 K=5. (f.d. 4)

Subsecvent, potrivit facturii fiscale seria AAB nr.5812182 din 31 iulie 2017, calculul coeficientului la tarif pentru aplicarea tarifului diferențiat pentru depășirea concentrațiilor maxime admise în apele uzate de SA „JLC”, constituie suma de 107 151,58 lei. (f.d. 46-47)

În baza răspunsului nr.1200/12541 din 21 august 2017, SA „Apă-Canal Chișinău”, a informat SA „JLC” că factura fiscală seria AAB nr.4706198 din 30 iunie 2017, înaintată spre achitare pentru depășirea normativelor CMA a substanțelor poluate în apele uzate, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.950 din 950 din 25 noiembrie 2013, este elaborată corect în baza legislației în vigoare și urmează a fi achitată în termenele stabilite. (f.d. 6)

Prin decizia nr.APD-61 din 4 decembrie 2017, Consiliul Concurenței a decis de a constata încălcarea prevederilor art.11 alin.(1) și (2) lit. a) din Legea concurenței nr.183 din 11 iulie 2012 de SA „Apă-Canal Chișinău” prin impunerea tarifului diferențiat pentru serviciul de recepționare în sistemul de canalizare a apelor uzate de SRL „Ivaro”. (f.d. 54-61)

Astfel, depunând la 25 septembrie 2017 cerere de chemare în judecată împotriva SA „Apă-Canal Chișinău”, SA „JLC” a solicitat prin cererea inițială și cererea de concretizare a cerințelor din 11 mai 2018, anularea pct.4 din partea decisivă a procesului-verbal al Consiliului SA „Apă-Canal Chișinău” din 12 iunie 2017, obligarea SA „Apă-Canal Chișinău” să respecte clauzele contractului nr.20-13/14426 din 23 iunie 2011 până la semnarea unui nou contract și anularea facturilor fiscale emise de SA Apă-Canal Chișinău contrar contractului indicat seria AAB nr. 5812182 din 31 iulie 2017, seria AAB nr. 9100666 din 28 septembrie 2017, seria AAD 0245803 din 31 octombrie 2017, seria AAD 0252802 din 28 noiembrie 2017, seria AAD 5082476 din 29 decembrie 2017, seria AAD 5092015 din 31 ianuarie 2018, seria AAD 7283341 din 28 februarie 2018, seria AAD 9712923 din 30 martie 2018, seria AAE 1454275 din 30 aprilie 2018.

Fiind învestită cu examinarea cauzei și având ca obiect anularea unui punct din procesul-verbal, respectarea clauzelor contractuale și anularea facturilor fiscale, prima instanță a ajuns la concluzia admiterii acțiunii în contencios administrativ depusă de SA „JLC”.

Judecând apelul declarat de SA „Apă-Canal Chișinău”, Curtea de Apel Chișinău a ajuns la concluzia admiterii cererii de apel, casării hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi, de respingere a acțiunii în contencios administrativ, depusă de SA „JLC”.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a reținut prevederile Legii contenciosului administrativ, art. 22 alin. (17), (18), 35 al Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și art.9 alin. (1) din Legea privind plata pentru poluarea mediului, pct. 15 din Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 950/2013.

În această ordine de idei, Colegiul Curții de Apel Chișinău a remarcat că prima instanță incorect a examinat litigiul dedus judecății, aceasta deoarece tarifele diferențiate în contextul prevederilor legale citate supra, pentru deversarea/recepționarea apelor industriale uzate cu poluanți ce depășesc limitele normative concentrațiile maxim admisibile (CMA), nu cad sub incidența tarifelor reglementate de către ANRE.

Astfel, instanța de apel a considerat eronată concluzia primei instanțe precum că, unicul organ din domeniul energiei electrice, termice și gaze este Agenția Națională Reglementare în Energetică, care dispune de dreptul de a aproba tarife pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică furnizat de operatori la nivel de regiune, raion, municipiu și oraș, iar SA „Apă-Canal Chișinău” nu este împuternicită cu astfel de atribuții, or, procesul-verbal al Consiliului societății din 12 iunie 2017, declarat a fi legal prin decizia din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, ordonează activitatea operatorului în raport cu consumatorii agenți economici care deversează ape uzate cu depășirea normativelor în vigoare.

Prin urmare, instanța de apel a notat cu referire la pretenția SA „JLC” cu privire la respectarea clauzelor contractuale nr. 20-13/14426 din 23 iunie 2011 până la semnarea unui nou contract, că contractul privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți nr.20-13/14426 din 23 iunie 2011 a fost reziliat de către SA „Apă-Canal Chișinău”, prin declarație unilaterală începând cu 1 mai 2017, fiind aplicat de către părți prevederile Contractului privind livrarea apei și recepționarea apelor uzate în canalizarea municipală nr. 461933 din 7 septembrie 2004.

Instanța de apel în consolidarea soluției sale a conchis că concluzia primei instanțe precum că între SA „JLC” și SA „Apă-Canal Chișinău” nu este încheiat niciun contract suplimentar cu privire la recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți, SA „Apă-Canal Chișinău” și urma să aplice la caz prevederile Legii nr.1540-XIII din 25 februarie 1998 privind plata pentru poluarea mediului, întrucât contractul nr.20-13/4426 din 23 iunie 2011 nu prevede formula și metodologia de calcul a tarifelor diferențiate, iar serviciul menționat în facturile fiscale contestate în baza căruia se percepe tariful diferențiat în fapt nu

este prestat de SA „Apă-Canal Chișinău”, este eronată. Or, prevederile contractului nr. 4-619-33 din 7 septembrie 2004, stipulează expres faptul aplicării tarifelor diferențiate în cazul depășirii normativelor CMA. (f.d.34)

Cu privire la pretenția reclamantului de a anula facturile fiscale emise de SA „Apă-Canal Chișinău”, Colegiul civil a considerat că aceasta fiind o pretenție subsecventă, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, or, la caz, s-a constatat competența legală a SA „Apă-Canal Chișinău” în aplicarea coeficienților $K=0,5$, $K=2$, $K=5$ pentru ape uzate de SA „JLC”.

Instanța de recurs constată, însă, că deși la soluționarea speței au fost stabilite pe deplin circumstanțele care au importanță pentru judecarea cauzei în fond, concluziile instanței de apel cu privire la netemeinicia hotărârii primei instanțe sunt incorecte, rezultate din aplicarea greșită și interpretarea eronată de către instanța de apel a normelor de drept material aplicabile la caz, precum și aprecierea incorectă a probelor prezentate.

Conform art.13¹ din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală din 24 octombrie 2002, reglementarea tarifelor la serviciile publice de gospodărie comunală furnizate/prestate în mod centralizat este prerogativa ANRE și a autorităților administrației publice locale, cu respectarea reglementărilor în vigoare.

În baza pct. 5 din Hotărârea nr.767 din 11 august 1997 cu privire la Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, ANRE îndeplinește funcția de elaborare și prezentare spre aprobarea Guvernului a metodologiei de calculare a tarifelor la energia electrică, termică și gaze; supravegherea corectitudinii calculării tarifelor și aprobarea lor în conformitate cu condițiile prevăzute în licențele pentru producerea, transportarea, distribuția și furnizarea energiei electrice, energiei termice și gazelor, astfel încât titularii de licențe să opereze pe piață în baza eficienței economice și tehnice, a solvabilității financiare și a satisfacerii cererii consumatorilor.

Potrivit pct.51 din Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cu nr. 741 din 18 decembrie 2014, operatorul prezintă solicitarea de modificare a tarifelor în termen de până la 1 martie a fiecărui an calendaristic, iar pct. 50, lit. a)-c) din aceeași hotărâre, prin care a fost aprobată Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate, tarifele pentru serviciile publice de alimentare cu apă tehnologică, de alimentare cu apă potabilă, pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate se determină de către operatori, pentru fiecare an de reglementare „n” în conformitate cu prezenta Metodologie, și se prezintă: Consiliilor locale – pentru examinare și aprobare, și Agenției - spre examinare, avizare și aprobare, a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă și pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate furnizate de operatori la nivel de regiune, raion, municipiu și oraș.

În temeiul, pct.3 din Hotărârea nr.203 din 19 mai 2017 privind aprobarea tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate prestat de SA „Apă-Canal Chișinău”, s-au aprobat tarifele pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate prestat

de SA „Apă-Canal Chișinău”, pentru consumatorii non casnici în mărime de 11,17 lei/m³.

La rândul său, art.7 lit. k) al Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, ANRE aprobă tarife pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică furnizat de operatori la nivel de regiune, raion, municipiu și oraș.

Astfel, în accepțiunea art.22 alin. (18) al Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare, în cazul în care volumul substanțelor în suspensie, consumul biochimic de oxigen pentru 5 zile (CBO 5), precum și alți indicatori depășesc normativele aprobate în modul stabilit de legislația în vigoare, se aplică tarife diferențiate, calculate proporțional cu indicii normativelor indicate, conform condițiilor contractuale, iar în lipsa acestor clauze în contractul obligatoriu - conform modalității stabilite prin Legea nr. 1540-XIII din 25 februarie 1998 privind plata pentru poluarea mediului și prin alte acte normative în vigoare.

Raportând la caz normele sus-citate în coroborare cu constatările expuse, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție evidențiază că la moment, unicul operator ce prestează serviciul public de alimentare cu apă și canalizare în or. Chișinău este SA „Apă-Canal Chișinău”, iar unicul act normativ ce reglementează aplicarea tarifelor pentru serviciile de canalizare și epurare a apelor uzate este Hotărârea ANRE nr. 741 din 18 decembrie 2014, prin care a fost aprobată Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate.

Reieșind din faptul că ANRE este unicul organ de a dispune de dreptul de a aproba tarife pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică furnizat de operatori la nivel de regiune, raion, municipiu și oraș, se deduce că SA „Apă-Canal Chișinău” nu este împuternicită cu astfel de atribuții, astfel încât pct. 4 din procesul-verbal nr. 2 al ședinței Consiliului SA „Apă-Canal Chișinău” din 12 iunie 2017, prin care s-a decis că pentru agenții economici de la care s-au preluat probe pe parcursul anului 2017 se vor aplica până la sfârșitul anului curent următorii coeficienți: K=0,5, K=2, K=5 pentru ape uzate, inclusiv de SA „JLC”.

Instanța de recurs decelează că art. 22 alin. (18) al Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013 citat supra, cu certitudine constată că SA „Apă-Canal Chișinău” ar fi în drept să calculeze tarife diferențiate exclusiv în următoarele cazuri: existența unui contract semnat între părți și conform modalității stabilite prin Legea privind plata pentru poluarea mediului nr. 1540-XIII din 25 februarie 1998.

Astfel, conținutul art. 22 alin. (18) al Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare, la calcularea tarifelor diferențiate pentru depășirea concentrațiilor maxime admise în apele uzate, invocat de SA „Apă-Canal Chișinău” este interpretat eronat și aplicat selectiv, aceasta deoarece se face trimitere doar la sintagma „calculată proporțional cu indicii normativelor indicate”, fără a lua în considerație continuarea sintagmei „conform condițiilor contractuale”, frază care reprezintă un tot întreg.

În sensul normelor enunțate este de înțeles că SA „Apă-Canal Chișinău” nu se încadrează în niciuna din aceste două situații prevăzute la art. 22 alin. (18) al Legii nr. 303 privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare, or, în lipsa unui contract valabil privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți, SA „Apă-Canal Chișinău” urma să aplice prevederile Legii nr. 1540-XIII din 25 februarie 1998 privind plata pentru poluarea mediului, care prevede expres că plata pentru poluarea mediului se efectuează la bugetul de stat și nicidecum în bugetul unei societăți pe acțiuni, precum la caz, este SA „Apă-Canal Chișinău”, respectiv prevederile Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare sunt aplicate de societatea intimată în mod incorect.

În așa condiții, în conformitate cu art. 220 Cod civil, factura fiscală este lovită de nulitate, deoarece contravine principiului legalității și la emiterea acestui act nu se respectă legislația în vigoare aplicabilă acestui act.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție atestă corectă soluția instanței de fond cu privire la anularea, ca fiind ilegale, facturile fiscale eliberate de SA „Apă-Canal Chișinău” înaintate spre plată SA „JLC”, cu titlu de tarife diferențiate pentru depășirea concentrațiilor maxime admise în apele uzate constituie o încălcare evidentă a legislației în vigoare, mai concret o aplicare incorectă a Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare, pe când aplicabile cazului sunt prevederile Legii privind poluarea mediului.

Este de reținut faptul că în facturile fiscale ce constituie obiect al prezentului litigiu, SA „Apă-Canal Chișinău” eronat face trimitere la contractul nr. 461933 din 7 septembrie 2004, or, la capitolul recepționării și epurării apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți între SA „JLC” și SA „Apă-Canal Chișinău”, a existat un singur contract privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți sub nr. 20-13/14426 din 23 iunie 2011, unde la concret a fost stabilită modalitatea de calcul, coeficientul și condițiile de plată pentru serviciul de recepționarea și epurarea apelor uzate.

Astfel, în conformitate cu prevederile pct. 4.1 al contractului nominalizat s-a stabilit modalitatea de calcul pentru recepționarea și preepurarea apelor uzate deversate de la consumator cu concentrații majorate ale poluanților, cu coeficientul 0,7 la tarif.

Respectiv, anume în baza acestui contract SA „Apă-Canal Chișinău” își asuma obligația de a recepționa și preepurarea apele uzate deversate de agent, lunar prin intermediul evacuatoarelor la coeficientul strict stabilit în contract, de 0,7 la tarif.

În pofida existenței acestui contract nominalizat supra, cu obligațiunile și responsabilitățile inserate în clauzele sale, operatorul SA „Apă-Canal Chișinău” așa și nu și-a respectat obligațiunile contractuale asumate, neavând capacitatea necesară pentru recepționarea și preepurarea apelor uzate de canalizare deversate, fiind în imposibilitatea îndeplinirii serviciilor asumate.

După cum a constatat și prima instanță în hotărârea adoptată, la moment se constată cu certitudine că SA „Apă-Canal Chișinău” nu are niciun temei legal și

niciun temei contractual în baza căruia ar avea dreptul să calculeze alte sume cu titlu de tarife diferențiate, precum și să modifice tarifele diferențiate pentru livrarea și recepționarea apelor uzate, până la semnarea noului contract, respectiv, facturile fiscale contestate poartă un caracter neîntemeiat și contravine Legii cu privire la poluarea mediului nr. 1540-XIII din 25 februarie 1998.

Prin urmare, reieșind din prevederile Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013, la care însăși a făcut trimitere SA „Apă-Canal Chișinău” pe parcursul examinării cauzei, s-a constatat că furnizorul de servicii SA „Apă-Canal Chișinău” obligatoriu urma să semneze un contract separat privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți cu consumatorul SA „JLC”, în care urma să opereze în mod bilateral plata pentru preepurarea apelor uzate, inclusiv coeficientul la tarif, fapt prevăzut la art. 22 alin. (18) al Legii, care expres prevede obligativitatea stabilirii relațiilor contractuale la acest capitol.

Or, numai în astfel de condiții, facturile fiscale urmau să fie înaintate SA „JLC” spre achitare, doar după semnarea unui astfel de contract, iar o eventuală solicitare privind executarea unei obligațiuni de plată a unui serviciu public în lipsa unui temei juridic, a unui contract, constituie o ilegalitate evidentă.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră important de a menționa că prima instanță justificat a conchis că la moment niciun act normativ nu reglementează metodologia de calcul a tarifelor diferențiate, iar SA „Apă-Canal Chișinău” abuzând de poziția sa dominantă pe piață, având calitatea de unic prestator de servicii pe piața serviciilor de alimentare cu apă și recepționare a apelor uzate, a impus spre plată SA „JLC” în baza facturilor fiscale, tarife inechitabile a căror sume variază de la o lună la alta și de la agent economic la un alt agent economic, într-un mod discriminatoriu.

Incidente sunt și constatările Consiliului Concurenței menționate în decizia nr. APD-61 din 4 decembrie 2017, prin care SA „Apă-Canal Chișinău” i-a fost aplicată o amendă în mărime de 767 048,51 de lei pentru calculul incorect al tarifelor diferențiate pentru depășirea concentrațiilor maxime admise în apele uzate, pentru încălcarea prevederilor art. 11 alin. (1), (2) lit. a) din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, prin faptul impunerii agentului economic a tarifului diferențiat pentru serviciul de recepționare în sistemul municipal de canalizare a apelor uzate în baza Legii nr. 303 din 12 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare, fapt absolut inadmisibil, deoarece aplicabile speței sunt prevederile Legii cu privire la poluarea mediului nr. 1540-XIII din 25 februarie 1998, iar decizia Consiliului Concurenței a dat un răspuns prompt la litigiul supus judecății. (f.d. 54-61)

Mai mult, s-a constatat că SA „Apă-Canal Chișinău” fiind unicul operator ce prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare în or. Chișinău, aplică discriminatoriu tarifele în mod diferit față de agenții economici în lipsa unui contract privind recepționarea și epurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți și impune în mod abuziv altor întreprinderi de același nivel tarif diferențiat pentru serviciul de recepționare în sistemul municipal de canalizare a

apelor uzate, fapt absolut inadmisibil, în condițiile Legii cu privire la poluarea mediului.

Suplimentar, în decizia Consiliului Concurenței se menționează și faptul că anterior SA „Apă-Canal Chișinău” a fost preavizat și de Consiliul Administrativ al Agenției Naționale pentru Protecția Consumatorilor, care prin hotărârea nr. CCE-34-11/45 din 12 iulie 2012 a constatat ca ilegale acțiunile SA „Apă-Canal Chișinău” privind impunerea și înaintarea plăților suplimentare mărite pentru preepurarea apelor uzate cu încălcarea prevederilor art. 6 lit. a) a Legii nr. 110 din 30 iunie 2000 cu privire la protecția concurenței, astfel această încălcare abuzivă fiind depistată încă începând cu anul 2012. (f.d. 65-72)

Este important a fi subliniat faptul că SA „Apă-Canal Chișinău” prin facturile fiscale emise impune în mod abuziv unele tarife diferențiate enorme, în lipsa unui contract și în lipsa reglementării de către un anumit act normativ în vigoare a metodologiei de calcul a tarifelor diferențiate, respectiv dă dovadă de un abuz de poziție dominantă și ca urmare încalcă prevederile art. 11 a Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, fiind impusă o practică de exploatare anticoncurențială manifestată prin emiterea unor facturi fiscale nejustificate, mai mult, obligativitatea existenței relațiilor contractuale cu certitudine este stabilită de decizia Consiliului Concurenței.

În speță, nu pot fi reținute argumentele SA „Apă-Canal Chișinău” întemeiate pe Regulamentul privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisarii de apă pentru localități urbane, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 950 din 25 noiembrie 2013 a Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013 și a contractului nr.20-13/12231 din 30 decembrie 2010, însă este important de reținut ca în toate aceste acte indicate cu certitudine nu este stabilită la concret modalitatea și coeficientul de calculare a tarifelor diferențiate pentru serviciile de epurare a apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți, în actele menționate se constată niște noțiuni generale fără nominalizarea coeficientului de calculare a tarifelor la concret, iar toate referirile făcute de către societatea intimată asupra acestor norme sunt neîntemeiate.

Respectiv, instanța de recurs consideră oportun de a remarca că actele normative în vigoare din Republica Moldova nu reglementează noțiunea de „tarif majorat” și nu prevăd metodologia de calculare, aprobare și aplicare a unui astfel de „tarif majorat”.

Un alt aspect, Regulamentul privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisarii de apă pentru localitățile urbane și rurale, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 950 din 25 noiembrie 2013 nu prevede procedura, regulile, periodicitatea de prelevare a probelor de apă uzată pentru investigațiile de laborator și de monitorizare a calității apelor uzate industriale evacuate în sistemul public de canalizare al localității; nu este specificat numărul de probe necesar pentru prelevare și investigații de laborator pentru calcularea corectă a plății pentru evacuarea și epurarea apelor uzate cu concentrații de poluanți ce depășesc limitele admisibile și recuperarea cheltuielilor suportate de operatori; nu reglementează modalitatea și termenele de păstrare, transportare a probelor de apă uzată, inclusiv

a celor de rezervă, destinate verificărilor suplimentare cu participarea reprezentanților operatorului și a agentului economic; nu reglementează modul și termenele de contestare a legalității actelor întocmite de operator ce confirmă prelevarea nemijlocită a probelor de apă uzată industrială pentru investigații de laborator; nu prevede modalitatea și termenele de informare a agenților economici despre rezultatele investigațiilor de laborator a apelor uzate prelevate, precum și de contestare a actelor ce atestă rezultatele analizelor de laborator respective, nu prevede subiecții care sunt în drept să efectueze nemijlocit analizele de laborator ale apelor uzate industriale evacuate în sistemele de canalizare ale localităților, nu este stabilită modalitatea de determinare și selectare a indicatorilor de calitate din apele uzate industriale evacuate de către aceștia, anume specifici domeniului activităților acestora, care necesită a fi supuși spre verificări de laborator, nu sunt explicate clar metodologiile, mecanismele de calcul ale concentrațiilor maximal-admisibile (CMA) și ale deversărilor maximal admisibile (DLA) ale indicatorilor de calitate ale substanțelor poluante din apele uzate evacuate în sistemele de canalizare ale localităților și în emisare.

Ca urmare, în cazul în care operatorul nu a încheiat cu agentul economic un contract privind evacuarea și epurarea apelor uzate cu concentrații de poluanți ce depășesc normele stabilite, aprobate în modul stabilit, ce prevede aplicarea tarifelor diferențiate, atunci potrivit prevederilor art. 9 și art. 14 alin. (1) și (3) din Legea 1540 – XIII privind plata pentru poluarea mediului, subiecții care admit deversări de poluanți cu depășirea normativelor stabilite sunt obligați să calculeze și să achite de sine stătător plățile pentru poluarea mediului în bugetul de stat.

În susținerea celor expuse, instanța de recurs consideră inerent de a relata și conținutul art. 14 din Legea nr. 1540, care la rândul său stabilește că subiecții prezentei legi sunt obligați să calculeze de sine stătător plățile pentru poluarea mediului prevăzute la art.6, 9 și 10, să achite la bugetul de stat plățile corespunzătoare și să prezinte Serviciului Fiscal de Stat darea de seamă respectivă, utilizând, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică în condițiile stipulate la art.187 alin (2¹) din Codul fiscal. Forma și modul de completare a dării de seamă se aprobă de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Prin urmare, este necesar de a menționa că dispozițiile legale menționate, sunt aplicabile relațiilor dintre agentul economic și stat, și nu relațiilor între doi agenți economici.

Referitor, la pretenția SRL „JLC” cu privire la obligarea SA „Apă-Canal Chișinău” să respecte clauzele contractului nr. 20-13/14426 din 23 iunie 2011, până la semnarea unui nou contract, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ punctează că prin scrisoarea din 27 martie 2017, SA „Apă-Canal Chișinău” a fost reziliat contractul încheiat cu SA „JLC” privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți, din motiv că volumul substanțelor în suspensie a apei uzate, depășește normativele aprobate în modul stabilit de legislația în vigoare.

În acest context, s-a indicat că fără a aduce atingere clauzelor contractului de furnizare a serviciului de alimentare cu apă și de evacuare a apelor uzate, a fost atenționat SA „JLC” că începând cu 1 mai 217, raporturile de recepționare și

evacuare a apelor uzate, vor fi reglementate suplimentar prin semnarea unui acord bilateral.

Astfel, instanța de recurs complinește că prima instanță justificat a remarcat că deși, a fost reziliat contractul privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți nr. 20-13/4426 din 23 iunie 2011, SA „Apă-Canal Chișinău” a prestat în continuare serviciile date, astfel de către ambele părți a fost acceptată continuitatea acestor relații contractuale fără anumite obiecții, până la semnarea noului acord bilateral.

Finalmente, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție notează că neavând încheiat un contract suplimentar privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți, SA „Apă-Canal Chișinău” urma să aplice la caz, prevederile Legii nr. 1540-XIII din 25 februarie 1998 privind plata pentru poluarea mediului, întrucât contractul nr. 20-13/4426 din 23 iunie 2011 nu prevede formula și metodologia de calcul a tarifelor diferențiate, iar serviciul menționat în facturile fiscale contestate, în baza căruia se percepe tariful diferențiat, în fapt nu este prestat de SA „Apă-Canal Chișinău”.

În acest sens, este inerent a specifica că relația operator-consumator este reglementată în exclusivitate în baza unui contract, or, furnizorul de servicii, SA „Apă-Canal Chișinău” în mod obligatoriu urma să semneze un contract privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți cu consumatorul SA „JLC” unde urma să se opereze în mod bilateral plata pentru preepurarea apelor uzate, iar în lipsa noului contract, raporturile de recepționare și evacuare a apelor uzate urmează a fi reglementate prin contractul emis la 23 iunie 2011.

În același timp, instanța de recurs consideră că pretențiile SA „JLC” de obligare a SA „Apă-Canal Chișinău” să respecte clauzele contractului nr. 20-13/14426 din 23 iunie 2011 până la semnarea unui nou contract sunt întemeiate, or, corect prima instanță a accentuat că raporturile de recepționare și evacuare a apelor uzate nu sunt reglementate de un alt acord bilateral, la moment neexistând un alt contract semnat între părți.

Se atestă că, instanța de apel în susținerea soluției de respingere a acțiunii nu a stabilit exact care a fost modalitatea de calcul a tarifului diferențiat înaintat spre plată SA „JLC”, dar, a invocat precum că tarifele diferențiate în contextul prevederilor legale citate supra, pentru deversarea/recepționarea apelor industriale uzate cu poluanți ce depășesc limitele normative concentrațiile maxim admisibile (CMA), nu cad sub incidența tarifelor reglementate de către ANRE.

Or, ANRE este unicul organ de a dispune de dreptul de a aproba tarife pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică furnizat de operatori la nivel de regiune, raion, municipiu și oraș, mai mult este prerogativa ANRE și a autorităților administrației publice locale, de a reglementa tarifele la serviciile publice de gospodărie comunală furnizate/prestate în mod centralizat, cu respectarea reglementărilor în vigoare.

Astfel, rezultă că ANRE aprobă tarife pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică furnizat de operatori la nivel de regiune, raion, municipiu și oraș.

Așa fiind, față de considerentele expuse și în raport cu dispozițiile citate, se constată că instanța de apel nu a calificat corect, din punct de vedere juridic, acțiunea în contencios administrativ cu care a fost investită, ce a dus la emiterea unei soluții greșite, pe când instanța de fond în mod temeinic și legal a admis acțiunea SA „JLC”.

În temeiul celor constatate, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că hotărârea primei instanțe a fost adoptată în limitele competenței, reieșind din temeiurile și obiectul acțiunii în contencios administrativ, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, și corect a fost admisă acțiunea depusă de SA „JLC”.

Pentru observațiile arătate, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a de a casa integral decizia instanței de apel și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție
d e c i d e:

Se casează integral decizia din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 18 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Tamara Chișca-Doneva